

FERROLTERRA · RÍAS ALTAS

INDIANO

A EMIGRACIÓN FERROLTERRÁ A AMÉRICA E O PATRIMONIO INDIANO

A emigración é un dos fenómenos que mellor definen a Historia Contemporánea de Galicia e unha data fundamental dese capítulo prodúcese a partir de 1853, cando unha Real Orde do 16 de setembro autorizaba legalmente a saída de emigrantes para Ultramar. Os maiores países receptores van ser Arxentina, Cuba e o Uruguai e, en menor medida, os EE.UU. Unha das consecuencias desa diáspora que se mantivo, con variacións, ata a crise económica de 1929, polo grave impacto do crack económico estadounidense, foi a forte pegada deixada polos indios e emigrantes retornados na denominada ARQUITECTURA INDIANA.

Localizada nas zonas rurais e situada cronoloxicamente nos primeiros trinta anos do século XX, nela asoman elementos autóctonos con outras correntes internacionais como o historicismo, o modernismo, o eclecticismo e o racionalismo; xunto con novos materiais construtivos como o ferro fundido, o cemento, a tella plana, as lamias de cinc, os estucados, o vidro policromado, a cerámica, a baldosa e a incorporación dun xardín con especies arbóreas exóticas, como a araucaria, a palmeira, o magnolio e o teixo. Vai estar presente por toda Ferrolterra, e, especialmente, na península de Bezoucos, nas vivendas familiares, como expresión das fortunas adquiridas en América e levantadas nas súas aldeas de orixe. Mais tamén nas numerosas escolas promovidas polas Sociedades de Instrución e por indios beneméritos dende Cuba e a Arxentina; na arquitectura civil de ocio, como cines, casinos e salóns de baile. A arquitectura relixiosa, debido á mentalidade laica que prendeu nos países de destino, tivo un menor interese, aínda así atopáanse exemplos tanto da relixiosa como da funeraria.

Este conxunto do repertorio indiano inventariado que presentamos a continuación constitúe un sobranceiro sinal de identidade do patrimonio histórico de Fene, Mugardos, Ares e Cabanas, que remite tamén a outros valiosos exemplos no Xeodestino Ferrolterra-Rías Altas.

- RUTA INDIANA -

- 1 Chalé do Adriano
- 2 Cine Adriano
- 3 Sociedade O Pote: Pista de Baile
- 4 Escola Curros Enríquez
- 5 Casino Progreso
- 6 Grupo Escolar Francisco Vizoso Cancela
- 7 Casa Joaquín Sixto Vázquez
- 8 Casa Rosa
- 9 Casa Montero Cabana
- 10 O Chalé de Esperante
- 11 Cemiterio Protestante
- 12 Escola da Alianza Aresana de Instrucción
- 13 Casa Nicolás López Cancela
- 14 Casa de Antonio Vilar
- 15 Casa Santa Amalia
- 16 A Tenencia. Escola Agrupación Instructiva
- 17 Villa Fraián
- 18 Vista Alegre
- 19 Chalé do Areal
- 20 Igrexa de San Xosé

- Autoestrada
- Autovía
- Vía alta capacidade
- Estrada nacional
- Estrada autonómica
- Estrada local
- Vía de tren
- Camiño de Santiago (inglés)
- Camiño Santo André de Teixido
- Espazo Natural - ZEC
- Parque Natural

- OUTROS RECURSOS -

- 21 Casa de Crego
- 22 Villa Eneida
- 23 Casa Escolar
- 24 Antiga Escola de Saa
- 25 Regueirolongo
- 26 Casa de Filgueiras
- 27 Chalé de Canido
- 28 Casa de Tejo
- 29 Casa de Santos
- 30 Pazo Libunca
- 31 Escola de Nenas de Sedes
- 32 Chalé de Pita Romero
- 33 Casa Palmeiras
- 34 Grupo Escolar San Claudio
- 35 Casa Rico
- 36 Casa de Dionisio
- 37 Casa Orjales
- 38 La Viña
- 39 Casa de Charo
- 40 Chalé de Carelle
- 41 Casa de Antón Seoane
- 42 Casa da Hosta
- 43 A Casa Rosa
- 44 Antiga Escola de Somozas
- 45 Casa Robles
- 46 Chalé Joselito
- 47 Casa Gelpi
- 48 Cine Zárata
- 49 CIRS Cervás

